

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
гірничо-екологічного

“30” 08 2021 р.,
протокол № 8
Голова Вченої ради

Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 2.2. “УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ”

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «молодший бакалавр»

спеціальності 101 «Екологія»
галузі знань 10 «Природничі науки»
освітньо-професійна програма
«Екологія»

факультет гірничо-екологічний

кафедра екології

Схвалено на засіданні
кафедри екології «28» 08 2021 р.,
протокол № 7

Завідувач кафедри

Ірина КОЦЮБА

Розробник: д-р біол. наук, проф. Михайло ВІНІЧУК

Житомир
2021–2022 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/2

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	Заочна форма навчання
		основна	основна
	Галузь знань 10 «Природничі науки»	вибіркова	
	101 «Екологія»		
Кількість кредитів – 4		–	–
Модулів – 1	Спеціальність: 101 «Екологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2	2
		Семестр	
		4	4
Загальна кількість годин 120		120	120
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь: молодший бакалавр	Лекції	
		24 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		–	–
		Лабораторні	
		24 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		72 год.	106 год.
		Індивідуальні завдання:	
–	–		
Вид контролю: екзамен			

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/3

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Управління земельними ресурсами» є складовою циклу природничо-наукової підготовки, яка входить до навчального плану підготовки студентів напряму підготовки «Екологія», за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший бакалавр».

Навчальна дисципліна вивчає всі землі в межах адміністративно-територіальних утворень України з точки зору структури земельних угідь, їх функціонального використання, бонітування ґрунтів та нормативно грошової оцінки землі.

У рамках даного курсу вивчаються теоретичні та практичні аспекти проведення моніторингу земель та спостережень за використанням та охороною земельних ресурсів. Особлива увага приділяється проведенню спостережень за станом ґрунтового покриву, зокрема земель сільськогосподарського використання різних форм власності, вивчення заходів, направлених на оптимізацію використання земель, що зазнають різних деградаційних процесів.

Завданням вивчення дисципліни є поглиблення знань студентів щодо теоретичних положень у сфері вивчення земельних ресурсів та земельних відносин, оптимізації землекористування, вивчення методів та методик прогнозування стану земельних ресурсів, збір інформації про стан земель за визначеним переліком показників, аналіз і обробка інформації, щодо порівняння фактичних параметрів з нормативними критеріями, групування земель за категоріями (районування), розробка заходів, направлених на відновлення екологічного стану земель.

Метою вивчення дисципліни «Управління земельними ресурсами» є оволодіння теоретичними знаннями та закріплення теоретичних та практичних навичок, необхідних для формування у майбутніх екологів цілісного уявлення про механізми контролю за використанням та охороною земель, набуття практичних навичок необхідних для роботи з основними нормативно-правовими документами, та обґрунтованого прийняття управлінських рішень у галузі земельних відносин.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія»:

Загальні компетентності (вміти):

К01: знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

Фахові компетентності (вміти):

К10: Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих, математичних та соціально-економічних наук.

К13. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи для захисту та раціонального використання повітряного та водного середовищ, земельних ресурсів, поводження з відходами.

К14. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для пошуку інформації, проведення екологічних досліджень та візуалізації отриманих результатів.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання за спеціальністю 101 «Екологія» (молодший бакалавр):

Програмні результати (знати):

ПР10. Здатність розробляти проекти і практичні рекомендації щодо захисту довкілля та раціонального використання повітряного та водного середовищ, земельних ресурсів, поводження з відходами.

ПР11. Здатність застосовувати практичні навички одержання та візуалізації інформації щодо поточного стану різних компонентів довкілля.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 12/4</i>

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Поняття земельних ресурсів. Земельний фонд України. Сутність і зміст управління земельними ресурсами. Методи управління земельними ресурсами. Ринок землі в Україні. Історичні аспекти державного управління земельними ресурсами.

Склад земель та категорії земель. Визначення земель сільськогосподарського призначення та порядок їх використання. Земельні ділянки державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій. Земельні ділянки сільськогосподарських підприємств. Землі природно-заповідного фонду. Склад та використання земель рекреаційного призначення. Визначення та використання земель лісгосподарського призначення. Склад земель водного фонду. Землі промисловості, транспорту та зв'язку. Землі оборони. Землі запасу.

Поняття земельних відносин. Класифікація земельних відносин. Земельне законодавство та його завдання. Принципи земельного законодавства. Встановлення та зміна цільового призначення земельних ділянок. Порядок розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Моніторинг земель як функція управління у сфері використання та охорони земель. Основні завдання моніторингу земель. Види та об'єкти моніторингу земель. Фоновий моніторинг земель. Зміст моніторингу земель. Значення моніторингу земель. Принципи здійснення моніторингу земель. Правові аспекти здійснення моніторингу земель в Україні. Нормативно-правова база моніторингу та охорони земель.

Інформаційне забезпечення системи управління земельними ресурсами. Завдання інформаційного забезпечення системи управління земельними ресурсами. Національна кадастрова система (НКС) та моніторинг земель. Основні завдання землеустрою. Основні завдання щодо охорони земель. Функції державного земельного кадастру. Засоби, що забезпечують функціонування системи державного земельного кадастру.

Види оцінки земель. Бонітування ґрунтів. Оцінка екологічного стану агроландшафтів і сільськогосподарських земель. Грошова оцінка земельних ділянок, нормативна оцінка. Порядок отримання витягу про нормативну грошову оцінку земельної ділянки. Грошова оцінка земельних ділянок, експертна оцінка. Обов'язкова нормативна грошова оцінка земельних ділянок. Обов'язкова експертна грошова оцінка земельних ділянок. Нормативно-правові акти щодо оцінки земель. Порядок проведення нормативної грошової оцінки земельних ділянок. Технічна документація про нормативну грошову оцінку земель.

Державний земельний кадастр, мета його ведення та принципи. Ведення Державного земельного кадастру. Органи ведення Державного земельного кадастру, їх завдання. Повноваження органів Державного земельного кадастру. Правові основи Державного земельного кадастру. Державний кадастровий реєстратор. Відомості про земельні ділянки. Облік кількості та якості земель. Поземельна книга. Підходи до класифікації земель. Класи використання земель та класифікація земельних угідь. Земельно-кадастрове забезпечення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/5

Зміст права власності на землю. Земельна ділянка як об'єкт права власності. Земельна ділянка як об'єкт цивільних прав. Суб'єкти права власності на землю. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Захист права власності на землю. Купівля-продаж землі. Порядок купівлі-продажу землі. Перевірка наявності реєстрації речових прав на земельну ділянку.

Поняття ефективності використання земельних ресурсів (с/г угідь). Ефективність використання земельних угідь у сільському господарстві. Показники ефективності використання земельних угідь. Причин низької ефективності використання с/г угідь в Україні. Фактори підвищення ефективності використання земельних угідь у сільському господарстві. Ефективність використання земельних угідь у лісовому господарстві. Ефективність користування землями лісового господарства. Ефективність використання земель міст.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ (К01: знання та розуміння предметної області та професійної діяльності; ПР10. Здатність розробляти проекти і практичні рекомендації щодо захисту довкілля та раціонального використання повітряного та водного середовищ, земельних ресурсів, поводження з відходами)

ТЕМА 1. Теоретичні основи управління земельними ресурсами

Поняття земельних ресурсів. Земельний фонд України. Сутність і зміст управління земельними ресурсами. Методи управління земельними ресурсами. Ринок землі в Україні. Історичні аспекти державного управління земельними ресурсами.

ТЕМА 2. Склад та категорії земель

Склад земель та категорії земель. Визначення земель сільськогосподарського призначення та порядок їх використання. Земельні ділянки державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій. Земельні ділянки сільськогосподарських підприємств. Землі природно-заповідного фонду. Склад та використання земель рекреаційного призначення. Визначення та використання земель лісгосподарського призначення. Склад земель водного фонду. Землі промисловості, транспорту та зв'язку. Землі оборони. Землі запасу.

ТЕМА 3. Земельні відносини та їх регулювання

Поняття земельних відносин. Класифікація земельних відносин. Земельне законодавство та його завдання. Принципи земельного законодавства. Встановлення та зміна цільового призначення земельних ділянок. Порядок розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Змістовний модуль 2. МОНІТОРИНГ ЗЕМЕЛЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ТА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬ (К10: Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих, математичних та соціально-економічних наук; ПР10. Здатність розробляти проекти і практичні рекомендації щодо захисту довкілля та раціонального використання повітряного та водного середовищ, земельних ресурсів, поводження з відходами.)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/6

ТЕМА 1. Моніторинг земель

Моніторинг земель як функція управління у сфері використання та охорони земель. Основні завдання моніторингу земель. Види та об'єкти моніторингу земель. Фоновий моніторинг земель. Зміст моніторингу земель. Значення моніторингу земель. Принципи здійснення моніторингу земель. Правові аспекти здійснення моніторингу земель в Україні. Нормативно-правова база моніторингу та охорони земель.

ТЕМА 2. Інформаційне забезпечення системи управління земельними ресурсами

Інформаційне забезпечення системи управління земельними ресурсами. Завдання інформаційного забезпечення системи управління земельними ресурсами. Національна кадастрова система (НКС) та моніторинг земель. Основні завдання землеустрою. Основні завдання щодо охорони земель. Функції державного земельного кадастру. Засоби, що забезпечують функціонування системи державного земельного кадастру.

Змістовний модуль 3. ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬ ТА ЗЕМЕЛЬНИЙ КАДАСТР (К14. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для пошуку інформації, проведення екологічних досліджень та візуалізації отриманих результатів; **ПР11.** Здатність застосовувати практичні навички одержання та візуалізації інформації щодо поточного стану різних компонентів довкілля)

ТЕМА 1. Оцінка земель

Види оцінки земель. Бонітування ґрунтів. Оцінка екологічного стану агроландшафтів і сільськогосподарських земель. Грошова оцінка земельних ділянок, нормативна оцінка. Порядок отримання витягу про нормативну грошову оцінку земельної ділянки. Грошова оцінка земельних ділянок, експертна оцінка. Обов'язкова нормативна грошова оцінка земельних ділянок. Обов'язкова експертна грошова оцінка земельних ділянок. Нормативно-правові акти щодо оцінки земель. Порядок проведення нормативної грошової оцінки земельних ділянок. Технічна документація про нормативну грошову оцінку земель.

ТЕМА 2. Земельний кадастр

Державний земельний кадастр, мета його ведення та принципи. Ведення Державного земельного кадастру. Органи ведення Державного земельного кадастру, їх завдання. Повноваження органів Державного земельного кадастру. Правові основи Державного земельного кадастру. Державний кадастровий реєстратор. Відомості про земельні ділянки. Облік кількості та якості земель. Поземельна книга. Підходи до класифікації земель. Класи використання земель та класифікація земельних угідь. Земельно-кадастрове забезпечення.

Змістовний модуль 4. ПРАВОВІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ УГІДЬ (К14. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для пошуку інформації, проведення екологічних досліджень та візуалізації отриманих результатів; **ПР11.** Здатність застосовувати практичні навички одержання та візуалізації інформації щодо поточного стану різних компонентів довкілля)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/7

ТЕМА 1. Правові аспекти управління земельними ресурсами

Зміст права власності на землю. Земельна ділянка як об'єкт права власності. Земельна ділянка як об'єкт цивільних прав. Суб'єкти права власності на землю. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Захист права власності на землю. Купівля-продаж землі. Порядок купівлі-продажу землі. Перевірка наявності реєстрації речових прав на земельну ділянку.

ТЕМА 2. Ефективність використання земельних угідь

Поняття ефективності використання земельних ресурсів (с/г угідь). Ефективність використання земельних угідь у сільському господарстві. Показники ефективності використання земельних угідь. Причин низької ефективності використання с/г угідь в Україні. Фактори підвищення ефективності використання земельних угідь у сільському господарстві. Ефективність використання земельних угідь у лісовому господарстві. Ефективність користування землями лісового господарства. Ефективність використання земель міст.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Теоретичні основи управління земельними ресурсами.	10	2	–	2	–	6	10	–	–	–	–	10
Тема 2. Склад та категорії земель	10	2	–	2	–	6	10	2	–	–	–	8
Тема 3. Земельні відносини та їх регулювання	10	2	–	2	–	6	10	–	–	2	–	8
Модульна контрольна робота № 1 (5-й тиждень)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 1	30	6	–	6	–	18	30	2	–	2	–	26
Змістовий модуль 2												
Тема 1. Моніторинг земель	14	2	–	2	–	10	14	–	–	–	–	14
Тема 2. Інформаційне забезпечення системи управління земельними ресурсами.	16	4	–	4	–	8	16	2	–	2	–	12
Модульна	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/8

контрольна робота № 2 (7-й тиждень)												
Разом за змістовим модулем 2	30	6	–	6	–	18	30	2	–	2	–	26
Змістовий модуль 3												
Тема 1. Оцінка земель	14	2	–	2	–	10	14	–	–	–	–	14
Тема 2. Земельний кадастр	16	4	–	4	–	8	16	2	–	2	–	12
Модульна контрольна робота № 3 (12-й тиждень)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 3	30	6	–	6	–	18	30	2	–	2	–	26
Змістовий модуль 4												
Тема 1. Правові аспекти управління земельними ресурсами.	14	2	–	2	–	10	14	–	–	–	–	14
Тема 2. Ефективність використання земельних угідь.	16	4	–	4	–	8	16	–	–	2	–	14
Модульна контрольна робота № 4 (15-й тиждень)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 4	30	6	–	6	–	18	30	–	–	2	–	28
Усього годин	120	24	–	24	–	72	120	6	–	8	–	106

5. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	1. Оцінка потенційної родючості та якості ґрунтів за окремими агрономічними показниками	4
2	Тема 2. Еколого-агрохімічна оцінка ґрунту та визначення середньозваженого балу бонітету.	4
3	Тема 3. Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення.	4

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/9

4	Тема 4. Нормативна грошова оцінка земель населених пунктів	4
5	Тема 5. Розрахунки нормативної грошової оцінки окремих земельних ділянок.	4
6	Тема 6 Нормативна грошова оцінка земельної ділянки сільськогосподарського призначення.	2
7	Тема 7.Грошова оцінка земельних ділянок водного фонду, які використовуються для риборозведення.	2
Разом		24

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Мета самостійної роботи студентів: набуття додаткових знань, перевірка отриманих знань на практиці, вироблення фахових та дослідницьких вмінь та навичок. Зміст самостійної роботи студента над конкретною проблемою визначають методичні матеріалами, завдання та вказівки викладача.

Самостійна робота студента забезпечує система навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, навчально-методичний комплекс дисципліни.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття та мета управління земельними ресурсами. Сутність і зміст управління земельними ресурсами. Основні завдання, функції та принципи управління земельними ресурсами. Основні положення концепції сучасного управління земельними ресурсами.	18
2	Сутність нормативно-методичного забезпечення управління земельними ресурсами. Основні підходи до формування механізмів управління земельними ресурсами. Особливості механізмів управління земельними ресурсами на регіональному рівні.	18
3	Правові механізми управління земельними ресурсами. Організаційно-економічні механізми управління земельними ресурсами. Оцінка земельних ресурсів. Плата за землю. Стимулювання раціонального використання та охорони земель. Загальні засади організації та порядку здійснення зонування земель за їх категоріями.	18
4	Управління земельними ресурсами як об'єктом права власності. Управління землями державної власності. Управління землями комунальної власності. Управління землями приватної власності. Управління землями, наданими іноземним громадянам, іноземним юридичним особам та іноземним державам. Управління землями спільної власності.	18
	Разом	72

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/ 10

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Результати засвоєння матеріалу аудиторних занять контролюються шляхом написання трьох модульних контрольних робіт.

Виконання самостійної роботи студентами контролюється під час практичних занять у вигляді виконання студентами рефератів, підготовки доповідей та опитування.

Підсумковий контроль вивчення дисципліни здійснюється шляхом складання екзамену.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які отримують студенти під час вивчення дисципліни

Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2		Змістовий модуль №3			Змістовий модуль №4			Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	F	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
до 34	FX	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Протягом навчання студенти виконують індивідуальне навчально-дослідні завдання, які є невід'ємною частиною самостійної роботи.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується за рахунок годин самостійної роботи під керівництвом викладача. Завдання виконується у реферативній формі згідно із запропонованими викладачем темами. Підготовлені індивідуальні завдання студенти доповідають під час занять, проводиться їх обговорення та виставляється оцінка.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 12/ 11

Рекомендована література

1. Rosén K. Transfer of radionuclides and dose assessment to ants and anthills in a Swedish forest ecosystem / K. Rosén, L. Lenoir, K. Stark. et al., // J. Environ. Radioact. – 2018. – №190-191. – Р. 97–104.

2. Вінічук М.М. Управління земельними ресурсами. Методичні рекомендації для проведення лабораторних та самостійних робіт для студентів освітнього рівня «молодший бакалавр» денної форми навчання спеціальності 101 «Екологія», 2021, Державний університет “Житомирська політехніка”, 63 с.

3. Забалуєв В. О., Дегтярьов В.В. (ред.) Охорона ґрунтів і відтворення їх родючості Навчальний посібник / Забалуєв В. О., Балаєв А. Д., Тараріко О. Г., Тихоненко Д. Г., Дегтярьов В. В., та ін. – Вид. 2-ге (змін. і доповн.) / За ред. В. О. Забалуєва та В. В. Дегтярьова. – Харків: Стил-издат, 2017. – 348 с.

4. Моніторинг земель : підручник / А. Я. Сохнич [та ін.]. – Львів : Манускрипт, 2008. – 263 с.

Основна література

5. Паньків П. Земельні ресурси. Практикум : навчальний посібник / Паньків З. П., Наконечний Ю. І. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 196 с.

6. Управління земельними ресурсами : підручник / [В. В. Горлачук, В. Г. В'юн, І. М. Песчанська та ін.] ; за ред. В. В. Горлачука. – 2-ге вид., випр. і переробл. – Львів : Магнолія 2006, 2007. – 443 с.

7. Управління земельними ресурсами: [навчальний посібник] / Г. І. Шарий, В. В. Тимошевський, Р. А. Міщенко, І. А. Юрко. – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 172 с.

8. Vinichuk M. Response of spring wheat and potato to foliar application of Zn, Mn and EDTA fertilizers on 137 Cs uptake. / Vinichuk M., R. Bergman, S. Sundell-Bergman, K. Rosén.// Journal of Environmental Radioactivity. – 2021.– 227. – 106466.

Допоміжна література та інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Третяк А. М., Дорош О. С. Управління земельними ресурсами. /За редакцією професора А. М. Третяка. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2006 – 360 с.

2. Гуцуляк Ю.Г. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки. – Чернівці: Прут, 2002. – 124 с.

3. Земельний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

4. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> – 19.08.2017.

5. Земельний Кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ips.ligazakon.net/document/T012768?ed=2021_04_28

6. Цивільний Кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ips.ligazakon.net/document/T030435?ed=2021_05_27&an=843697

7. Податковий кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/nalogovy-kodeks/>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.02/2/101.00.1/МБ/ВК2.2- 2021
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 12/ 12</i>

8. Водний кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>

9. Про землеустрій: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>

10. Про Державний земельний кадастр: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>

11. Про оцінку земель: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/T031378>